

Uppföljning av Riktad tillsyn Solkattens förskola

Dokumentinfo: Uppföljning riktad tillsyn
Diarienummer: 2025.008 BUN

Tillsynshandläggare: Jonas Nordlander och
Louisa Asterfjord
Datum: 2025-01-09

HUVUDMAN _____	3
ÄRENDET _____	3
OM ÄRENDET _____	3
BESLUT _____	4
FÖRELÄGGANDE VID VITE _____	4
MOTIVERING AV BESLUTET _____	5
FÖRELÄGGANDE FÖRENAT MED VITE _____	5

Huvudman

Solkatten, SKIB AB

Essungavägen 6

465 31 Nossebro

Organisationsnummer: 556765-7563

Ärendet

Uppföljning av beslut i den riktade tillsynen av förskolan Solkatten, våren 2024

Om ärendet

Barn- och ungdomsförvaltningen har under våren 2024 genomfört en riktad tillsyn mot Solkattens förskola utifrån inkomna synpunkter på brister gällande behörig förskollärare och barnens trygghet och utbildning.

I tillsynen har barn- och ungdomsförvaltningen kontrollerat att verksamheten följer gällande lagar och bestämmelser inom de områden som den riktade tillsynen granskar.

Barn- och ungdomsnämnden konstaterade att huvudmannen SKIB AB brustit i att anställa en rektor som har den pedagogiska utbildning som skollagen kräver. Barn- och ungdomsnämnden har den 17 september 2024 beslutat att förelägga SKIB AB att senast 31 december 2024 anställa rektor med både pedagogisk utbildning och erfarenhet, enligt 2 kap. 11§, med tillträde senast 31 mars 2025, för att vidta åtgärder att avhjälpa bristen med en rektor som saknar pedagogisk utbildning på högskolenivå. Beslutet delgavs huvudman den 18 september.

Den 16 oktober inkom Solkattens skolchef med ett yttrande kring föreläggandet. Yttrandet besvarades samma dag av handläggarna för tillsynen. Den 31 oktober skickades erbjudande om samtal kring föreläggandet från barn- och ungdomsförvaltningen. Den 5 november bokades ett möte med huvudmannen till den 19 november. I korrespondensen den 5 november inkom ytterligare frågor som besvarades samma dag av handläggarna för tillsynen. Den 19 november avbokade huvudmannen för Solkattens förskola mötet som skulle ske samma dag. Förvaltningen erbjöd då möjlighet att skicka in ytterligare frågor i ärendet via mail, vilket inte inkommit.

SKIB AB har den 16 december 2024 inkommit med en redovisning av synpunkter som enligt huvudmannen talar för att de inte behöver följa föreläggandet som de delgetts. Barn- och

ungdomsnämnden har i nu aktuellt beslut tagit ställning till om huvudmannen SKIB AB har följt föreläggandet samt om påtalade brister avhjälpes.

Beslut

Föreläggande vid vite

Barn- och ungdomsnämnden förelägger SKIB AB med stöd av 26 kap. 10 och 27§§ skollagen (2010:800) att vid vite av 150 000 kronor vidta följande åtgärder:

- SKIB AB ska anställa en rektor med erfarenhet och pedagogisk utbildning på högskolenivå **senast 30 april 2025**.
- SKIB AB ska vid anställning av rektor säkerställa tillträde av tjänst **senast 30 juni 2025**.

Beslut om föreläggande vid vite gäller omedelbart enligt 26 kap. 10§ tredje stycket skollagen (2010:800). Beslut om förlängande vid vite får enligt 28kap. 2§ skollagen (2010:800) överklagas, se bilagan.

Barn- och ungdomsnämnden bedömer att bristerna utgör ett allvarligt missförhållande. Om SKIB AB inte följer detta föreläggande kan barn- och ungdomsnämnden ansöka hos förvaltningsrätten om utdömmande av vitet. Därutöver kommer frågan om återkallelse av godkännandet för SKIB AB som huvudman att bedriva förskola att aktualiseras enligt 26 kap. 13§ första stycket skollagen (2010:800).

Att bristerna utgör ett allvarligt missförhållande innebär även att återkallelse av godkännandet kan bli aktuellt trots att föreläggandet följts, om det uppstår nya allvarliga brister i verksamheten inom två år från detta föreläggande (26 kap. 15 § skollagen).

Motivering av beslutet

Föreläggande förenat med vite

26 kap. 10§ skollagen

En tillsynsmyndighet får förelägga en huvudman som enligt denna lag står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten eller, i fråga om enskild huvudman, de villkor som gäller för godkännandet eller beslutet om rätt till bidrag.

26 kap. 27 § skollagen

Ett föreläggande enligt detta kapitel får förenas med vite.

Omständigheter som ligger tillgrund för bedömningen

Huvudmannen SKIB AB tillsatte ny rektor den 10 oktober 2022. Den tidigare rektorn valde att avsluta påbörjad rektorsutbildning för att återgå till sin ursprungliga tjänst som förskollärare på Solkattens förskola. Huvudmannen valde att inte gå ut med en annonsering utan rekryterade en barnskötare som redan fanns inom personalgruppen till tjänsten som rektor.

Bland den information och de dokument som huvudman skickat in inför den riktade tillsynen saknar den nuvarande rektorn pedagogisk utbildning på högskolenivå.

Rektors erfarenhet och utbildning:

- Barnskötarutbildning
- Skolchef
- 12 års erfarenhet i förskola
- Befattningsutbildning rektor (pågående)

Den 16 december 2024 inkom ett yttrande från huvudmannen gällande vidtagna åtgärder för förelägandet SKIB AB mottog den 18 september 2024.

Yttrandet kan delas in i fyra avsnitt där huvudmannen gjort bedömningen att rektorn på Solkattens förskola uppfyller kraven i 2 kap. 11§ skollagen utifrån olika hänvisningar. Det fjärde avsnittet är huvudmannens sammantagna bedömning av punkt ett till tre, varför åtgärderna inte vidtagits.

1. Huvudmannen menar att den långa erfarenhet från arbetet på förskolan och den befattningsutbildning som rektor idag går på Rektorsprogrammet är tillräckligt för att inte följa förelägandet och anställa en rektor med både pedagogisk utbildning och erfarenhet på förskolan. Rektor började som barnskötare, rollen har senare utvecklats till ateljerista för verksamheten eftersom de arbetar Reggio Emilia inspirerat. Rektor ska ha utbildning vilket medfört att rektor även varit verksam som pedagogista

innan tjänsten som rektor tillträdde. Vilken utbildning det är har huvudman inte inkommit med. Rektor har påbörjat skolchefsutbildningen via Skolverket, det statliga Rektorsprogrammet samt genomfört annan befattningsutbildning för rektorer i förskolan.

2. Den hänvisning huvudmannen refererar till, **Prop. 1990/91:18 s.36**, är inte längre aktuell då lagstiftningen rörande behörighetskraven för rektor har ändrats sedan de beslut som följde av Prop. 1990/91. Behörighetskrav för rektor i förskola började gälla i skollagen 2010:800 2kap. 11§.
3. Huvudmannen hänvisar till **kommittédirektiv 2024:48 Bättre förutsättningar för rektorerna inom skolväsendet**, en utredning tillsatt av regeringen som ska redovisas 12 juni 2025. Syftet med utredning är att lämna förslag för att förbättra rektorernas förutsättningar att genomföra sitt uppdrag. Syftet är att stärka rektorernas pedagogiska ledarskap och minska omsättningen av rektorer. På så sätt kan det skapas bättre möjligheter för långsiktig kvalitet och hållbara strukturer för utvecklingen av den utbildning som ges till barn och elever i alla förskolor och skolor inom skolväsendet.

Stycket huvudmannen hänvisar till tar upp frågan kring att det inte finns några uppställda krav på vilken utbildning eller erfarenhet en rektor ska ha endast att en rektor ska ha både pedagogisk utbildning och erfarenhet. Det finns rektorer idag som saknar pedagogisk utbildning. Mot den bakgrunden finns det anledning för utredaren att se över om det bör ställas särskilda behörighetskrav, t.ex. viss högskoleutbildning, för den som anställs som rektor.

4. Huvudmannens sammantagna bedömning

Med denna bakgrund har jag som huvudman fattat beslutet att rektor uppfyller kraven i Skollagen kap2 §11, detta då rektor har god kännedom om verksamheten, stor pedagogisk insikt, utbildning och erfarenhet som krävs, därmed ser vi inget krav för åtgärd i frågan kring rektor då denna uppfyller befintliga lagkrav. Kommunen får inte i tillsynen ställa krav som går utöver vad som följer av lagar och föreskrifter.

Om kommunen ändå inte anser att detta är korrekt kommer tjänsten för rektor återgå till Ingela Björk, jag har utbildning som förskolechef genom Karlstad universitet med examen 2016, denna tjänst som rektor/förskolechef för min del är tillträd 2009 dvs innan obligatoriet och därmed är jag att räkna som godkänd rektor från 2019.

Barn- och ungdomsförvaltningens bedömning

SKIB AB fick ett föreläggande den 17 september av barn- och ungdomsnämnden att vidta åtgärder för att motverka bristen att rektor saknar pedagogisk utbildning på högskolenivå enligt 2 kap. 11§ skollagen (2010:800) och Skolinspektionens bedömnings-PM (2104-04-02). Under hösten 2024 har förvaltningen haft flera kontakter med huvudman och skolchef gällande föreläggandet där huvudman fått möjlighet att ställa frågor och få förståelse för föreläggandet. Ett möte bokades även in för att tillgodose en möjlighet att stärka huvudmannen i de frågor som eventuellt fortsatt fanns kring föreläggandet.

1. I yttrandet som inkom 16 december 2024 framkommer att huvudmannen inte förstår skillnaden på befattningsutbildningen som ges via Rektorsprogrammet och den utbildning en rektor behöver ha för att kunna anställas som rektor. Som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt (2 kap. 11 § skollagen). Det underlag som huvudman för Solkatten redovisat påvisar inte pedagogisk utbildning på högskolenivå.

För att antas till rektorsutbildningen behöver personen endast inneha rollen rektor. Antagning till Rektorsprogrammet innebär inte att man är godkänd som rektor utifrån skollagens krav. Skolverket förutsätter att huvudman anställt en rektor utifrån gällande lagkrav.

Skolchefsutbildningen är inte heller en pedagogisk utbildning utan syftar till att stärka skolchefens professionsutveckling och förstå sin roll enligt skollagen.

Rektorsutbildningen är en befattningsutbildning, och inte en pedagogisk utbildning. Barn- och ungdomsnämnden har inte heller ställt krav på någon lärarutbildning utan endast på pedagogisk utbildning på högskolenivå, i enlighet med Skolinspektionens bedömningskrav. Detta redovisas på sidan 7, sista stycket, och sidan 8, första stycket i redovisning av tillsyn, dnr 2024.233 BUN. Samt i mailsvar på frågor, daterat 2024-10-16.

2. Den hänvisning huvudmannen refererar till, Prop. 1990/91:18 s.36, är inte längre aktuell då lagstiftningen rörande behörighetskraven för rektor har ändrats sedan de beslut som följde av Prop. 1990/91.
3. Hänvisningen till *Bättre förutsättningar för rektorer inom skolväsendet*, är en pågående utredning som ska redovisas till regeringen i juni 2025. Utredningens syfte är att hitta bättre förutsättningar för rektorer i sin yrkesroll. Ett av målen i utredningen är att minska omsättningen av rektorer. En brist som tas upp är att det idag finns flera rektorer som saknar pedagogisk utbildning på högskolenivå och erfarenhet trots att det är ett lagkrav. Utredningen ska ta fram om det ska ställas krav på vilken typ av högskoleutbildning en rektor ska ha för att kunna anställas som rektor. Syftet är inte, som huvudmannen tolkat skrivelsen, att det ska gå att anställa rektorer utan pedagogisk högskoleutbildning.
4. Huvudmannen har den 16 december 2024 yttrat sig att, om barn- och ungdomsnämnden inte godtar nuvarande rektorsutbildning tar Ingela Björk rollen som rektor. Huvudmannen hänvisar till att Ingela Björk har genomfört förskolechefsutbildningen innan 2019 och tillträtt rollen som rektor/skolchef 2009, och därför ska hon anses godkänd rektor från 2019 års lagkrav.

En förskola kan endast ha en rektor anställd åt gången, den rektor som SKIB AB redovisat i de senaste tillsynerna, verksamheten och till vårdnadshavare är inte Ingela Björk, hon innehar därmed inte rollen rektor på förskolan utan måste anställas som rektor.

Vid en tidigare tillsyn (dnr 2017.366 BUN) då Ingela Björk var rektor gjordes bedömningen att hon inte hade den nivå på utbildning som ger pedagogisk insikt. Vid det tillfället valde huvudman att anställa annan rektor utifrån då gällande författningar. Förvaltningen har inte fått in utbildningsbevis som påvisar utökad pedagogisk utbildning på högskolenivå sedan dess. Då Ingela inte har en pågående rektorstjänst ska nyanställning ske och gällande skolförfattningar ska uppfyllas enligt Skollagen 2 kap 11§. Det framkommer även i de yttranden, intervjuer och inlämnat material som förvaltningen tagit del av att det saknas insikt i skollagstiftningen för Ingela Björk. En individuell bedömning görs i varje fall. I detta fallet är barn- och ungdomsförvaltningens bedömning att det saknas tillräcklig utbildning för att Ingela Björk ska kunna anställas som rektor i enlighet med 2 kap. 11§ skollagen.

Barn- och ungdomsnämnden konstaterar att Solkattens förskola inte uppfyller kravet på en rektor som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt och därmed inte vidtagit de åtgärder i föreläggandet som krävs för att fullgöra sina skyldigheter enligt gällande lagstiftning.

Rättslig reglering

Skollagen 2 kap. 11§ Som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.

Skolinspektionens bedömnings-PM (PM 2014-04-02, sid 10